

Alemanya: *federalisme també judicial*

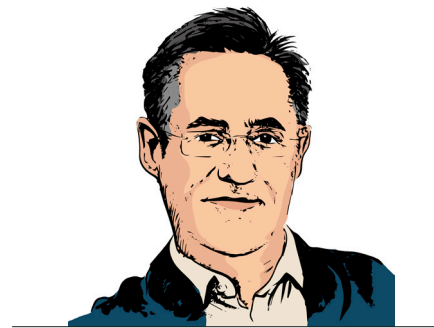
Fins ara sabíem que a Alemanya les regions recaptaven impostos i gestionaven infraestructures. Ara hem descobert que també són instància última en l'àmbit judicial

El president Puigdemont va ser retingut a Alemanya el diumenge de Rams i va ser posat en llibertat poc després de Pasqua. L'impacte mediàtic de la seva retenció i l'alliberament ha estat impressionant no només en aquell país, sinó a la premsa europea. A Madrid a *El Mundo* ho han vist com un nou 1898, mentre que a Catalunya es destaca una altra victòria tàctica i moral de Puigdemont.

A la premsa europea hi ha recel, equidistància i simpatia pel president català. Hi ha quasi unanimitat, però, en les crítiques a la persecució judicial espanyola dels rivals polítics catalans, que van tornar a guanyar les eleccions el 21D.

Aquest darrer episodi a Alemanya ha internacionalitzat definitivament el procés català a Europa. Segons Francisco Javier Pérez Royo, l'opció per l'exili de Puigdemont ha estat tot un èxit, amb relació a l'opció de Junqueras de presentar-se a la justícia espanyola, que el va empresonar a l'instant. Diu el catedràtic sevillà que "mentre el primer ha posat en evidència el Govern i els tribunals espanyols, l'estratègia del segon ha esdevingut estèril, estant sotmès a la humiliació d'un jutge que vulnera els seus drets fonamentals".

L'extradició de Puigdemont, en darrera instància, es decidirà al Tribunal Superior de Justícia de l'estat de Schleswig-Holstein. Com als Estats Units, a Alemanya ara descobrim que el federalisme també és judicial, no només fiscal i de gestió d'infraestructures. A Berlín no prendran la decisió final. "Un tribunal regional ha decidit en dos dies en contra d'un tribunal suprem que porta mesos treballant", s'han queixat els partits centralistes espanyols; de pro-

RAMON
TREMOSA

ves dels delictes, però, sembla que no n'hi ha gaires.

A Madrid repeteixen dia si dia també que Espanya és "el Estado más descentralizado del mundo". La justícia, la recaptació d'impostos i la gestió de les infraestructures principals, però, segueixen a Espanya centralitzades a nivell central en ple segle XXI. Fins ara s'ha negat a autonomies i ajuntaments compartir-ne la gestió. Un país es federal només quan les regions recaptin els grans impostos, no si només paguen despeses transferides.

Espanya és avui una anomalia en el context dels països avançats, en els quals la gestió d'aeroports, ports i trens és descentralitzada i depèn dels governs regionals, metropolitans i/o locals. També pot ser una gestió oberta al sector privat, totalment o parcialment, dependent de les

preferències dels votants. A Baviera, per exemple, l'aeroport de Munic té una majoria de gestió del govern regional, amb una menor participació de l'ajuntament. A Frankfurt, en canvi, Lufthansa i els treballadors de l'aeroport són també accionistes i participen de la gestió amb el govern regional i l'ajuntament.

Alemanya va bé perquè funciona com "17 Dinamarques" independents: els seus 17 estats federals disposen d'una agència tributària que recapta tots els grans impostos. Els *Länder*, amb els diners a la butxaca (estadístiques fiables de recaptació tributària i de la realitat econòmica del seu territori), negocien la solidaritat entre ells. Per mitjà del principi d'ordinalitat es limita *de facto* les transferències al 3-4% del PIB regional anual en els estats contribuents nets: un estat contribuent net no pot, després de la distribució, estar per sota en renda per càpita d'un estat receptor net.

Els països petits surten més ràpidament d'una crisi: hi ha més homogeneïtat interna i és més fàcil en poc temps consensuar una diagnosi de la crisi i un full de ruta per sortir-ne. Als països grans centralitzats, en canvi, cada dia hi ha més evidència que les creixents disparitats interregionals fan més grans les diferències de renda entre els seus habitants.

El 1945 els aliats van imposar a Alemanya una estructura realment federal per evitar que un Berlín centralitzat tornés a repetir errors del passat. Una transició federal que la centralista Espanya no vol fer i que els catalans fa dècades que malden per fer-la.

Eurodiputat independent pel PDeCAT